

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410140 Boarp

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap, vilket för detta område skiljer sig något från vad som är beslutat av regeringen. Länsstyrelsen har för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Elisabet Wallsten

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410140 Boarp**

Kommun: Karlshamn

Områdets totala areal: 2,8 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-12-05

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 1998-12-01, SCI: 2004-12-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6530 - Lövängar

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Boarp bidrar till att uppfylla miljömålen Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

I Boarp är de prioriterade bevarandevärdena lövängsmiljöerna med ett stort antal hamlade träd och med slåttergynnad, hävdberoende flora i fältskiktet. Natura 2000-området har stor betydelse för bevarandet och möjligheten till spridning av kryptogamer knutna till hamlade träd och hävdberoende flora. Boarp är ett representativt exempel på äldre tiders småskaliga, hamlingspräglade odlingslandskap, som tidigare var vanligt längs Mörrumsån och i västra Blekinge.

Beskrivning av området

Boarp ligger cirka 200 meter väster om Mörrumsån (Natura 2000-område Mörrumsån SE0410128), drygt 2 kilometer norr om Svängsta. Området utgörs av två separata betesfällor med över hundra hamlade träd, huvudsakligen ask (rödliskategori starkt hotad), varav många av dem

är gamla. För övrigt finns bland annat ek, rönn, lind, avenbok, vildapel, hagtorn och hassel i träd- och buskskiktet. Den södra fällan sluttar mot nordost och grundvattnet ligger i stora partier mycket ytligt, vilket ger marken karaktär av översilningsmark. Den norra fällan sluttar från väster och öster mot ett centralt beläget fuktängsparti, som nyttjades som slåttermark runt år 1915 enligt Häradskartan. Av florán och de hamlade träden att döma har i stort sett hela området haft en lång kontinuitet som slåttermark. I bägge fällorna finns dock mindre områden som under delar av 1900-talet även nyttjats som åkermark. Ingen av betesfällorna hävdas för närvarande och de står under igenväxning. Den norra fällan är mest igenväxt, men naturvärden förloras i båda fällorna.

Tidigare inventeringar har visat på en fin kärlväxtflora med arter som S:t Pers nycklar, grönvit nattviol, jungfru Marie nycklar, svinrot, sommarfibbla (nära hotad), smörbollar, ängsvädd, gullviva, granspira (nära hotad) och knägräs. Kryptogamfloran är också rik med arter som fällmossa, klippfrullania, platt fjädermossa, almlav (sårbar) och grynig filtlav (nära hotad). Mot banvallen har även intressanta steklar som våddsandbi och långhornsbi noterats.

Vad kan påverka negativt

- Upphörd hamling, som förändrar trädens kronutbredning samt minskar förutsättningarna för trädstammarna att uppnå hög ålder.
- Minskat eller upphört bete, vilket leder till igenväxning av såväl de öppna som de trädbärande markerna.
- Tillförsel av gödningsmedel eller tillskottsutfodring av betesdjuren, som ger näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga florán.
- Bristande trädkontinuitet, som på sikt leder till att ersättningsträd saknas när de gamla träden dör.
- Att död ved som krävs för gynnsam bevarandestatus plockas bort från området eller bearbetas inom området, så det blir brist på vissa typer av död ved, till exempel stående döda träd eller hela träd med intakt grenverk.
- Invandring av gran, som förändrar trädskiktets sammansättning och har en försurande inverkan på marken.
- Skogsbruksåtgärder (såväl trädplantering som avverkning) i eller i anslutning till området, vilka kan skada för naturtyperna viktiga markförhållanden eller förändra hydrologin, vindförhållanden eller ljusinsläpp och leda till förändrade förutsättning för arter knutna till naturtyperna.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området:

- Området är avsatt som biotopskyddsområde sedan år 1997 enligt Länsstyrelsens beslut. Enligt 7 kap 11 § miljöbalken får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön inom ett biotopskyddsområde.

Behov av åtgärder:

- Såväl biotopskyddets som Natura 2000-områdets gränser behöver kvalitetssäkras i enlighet med gränserna som registrerats vid basinventeringen av Natura 2000 och skyddade områden.
- Det finns ingen ansökan om Miljöersättning för bevarande av betesmarker och slåtterängar enligt Miljö- och landsbygdsprogrammet i området.

- Båda hagarna är ohävdade och beteshävderna behöver återupptas omgående.
- Omfattande röjningsinsatser behövs omgående i båda hagarna, särskilt kring värdefulla träd, i igenväxande öppna marker och i södra hagens översilningskärr.
- Det drygt hundratal hamlade askar som finns i området behöver återhamlas och unga träd nyhamlas.
- Eventuellt behövs viss utglesning i trädskiktet för att gynna de hamlade träden.
- Granplanteringen väster om norra fållan skuggar delar av området. Grankanten skulle behöva flyttas längre bort från Natura 2000-området och den angränsande marken hållas öppen eller lövplanteras.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000-naturtyperna och -arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**6530 - Lövängar**

Areal: 1,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 1,6 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Södra hagen:

Sluttande och delvis översilad ängsmark där ett stort antal hamlade träd sätter karaktär på området. Området har lång historia som slättermark och tidigare inventeringar har visat på slättergynnad flora med arter som svinrot, ängsvädd, prästkrage och stor blåklocka. Det finns cirka 100 hamlade träd, främst ask men också några lindar. I övrigt finns ek, avenbok, hassel och hagtorn i träd- och buskskiktet. Kryptogamfloran som är knuten till de hamlade träden är rik med bland annat platt fjärdermossa och den rödlistade laven almlav (sårbar), som förekommer rikligt. Området är ohävdad och börjar växa igen.

Norra hagen:

Liten trädbärande ängsmark med över 30 hamlade träd varav de flesta är askar. Kryptogamfloran som är knuten till de hamlade träden är rik med bland annat platt fjärdermossa och den rödlistade laven almlav (sårbar). Några nyhamlade träd finns också i området. Kärlväxtfloran har tidigare karaktäriserats av hävdgynnade arter, men området är nu ohävdad och under kraftig igenväxning. Omedelbart väster om hagen finns även en granplantering i slutningen, som skuggar stora delar av fållan.

Bevarandemål

Områdets löväng ska vara minst 1,6 hektar. Ängsmarken ska vara välhävdad. I området ska minst 130 hamlade träd finnas och många av dessa träd ska vara gynnsamma substrat för skyddsvärda kryptogamer, till exempel almlav. Det ska även finnas nyhamlade träd som efterträdare till de äldre hamlade träden. Det ska finnas ett begränsat men artrikt träd- och buskskikt med ask, lind, bok, ek, hagtorn, hassel, rönn och vildapel. Träd, buskar, sly eller ohävdsarter som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska ej finnas. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av hävdgynnade arter, exempelvis ängsvädd och stor blåklocka.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som minskande. De hamlade träden är i stort behov av hamling. Båda hagarna är ohävdade och behöver röjas och bete eller slätter återupptas. Eventuellt behöver även trädsiktet glesas ut något.

Dokumentation

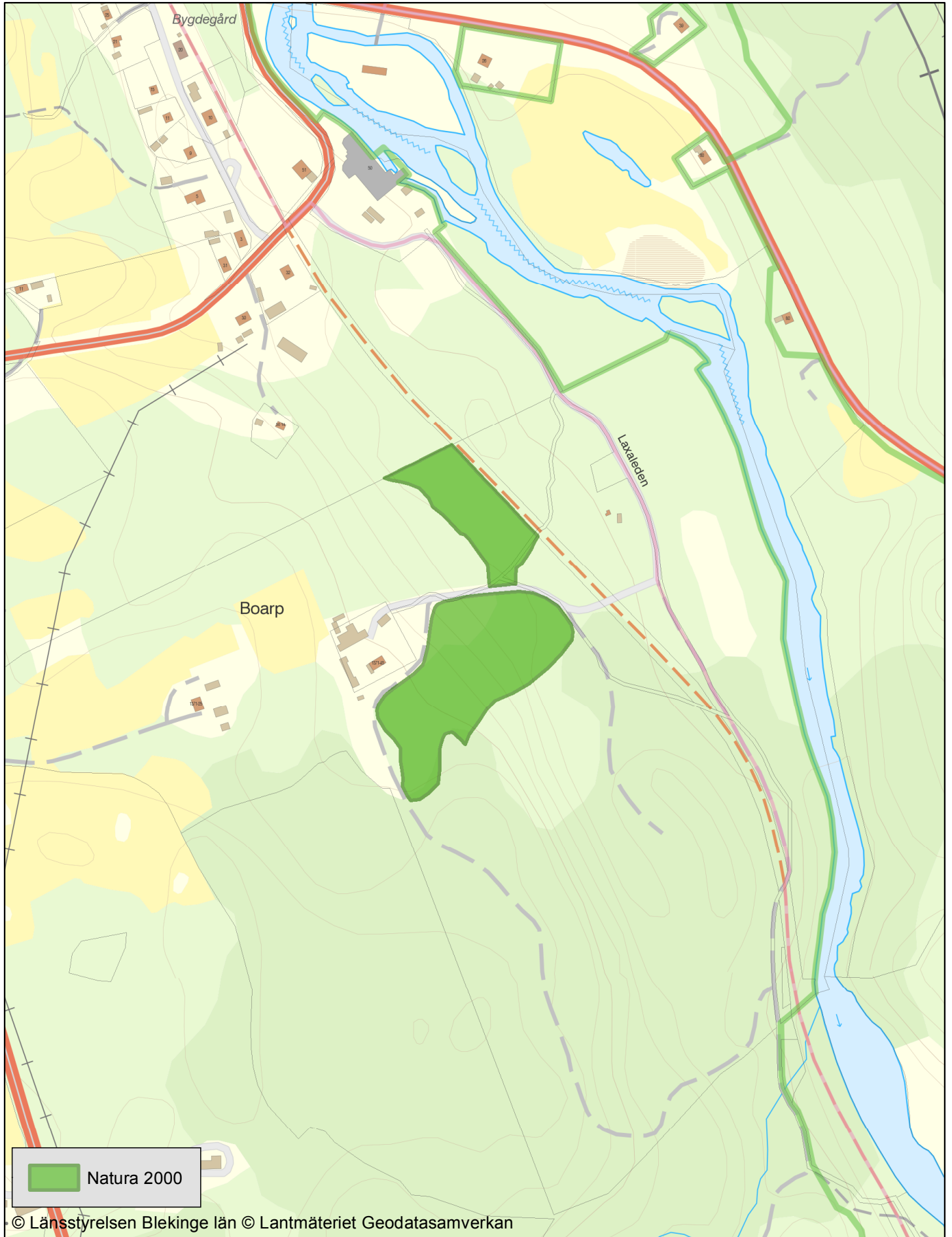
- ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala
- Artportalen. www.artportalen.se (uttag 2016-06-16)
- Jordbruksverket 2004. Ängs- och betesmarksinventering. Tillgänglig:
<https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/webapp/tuvaut.html>
- Länsstyrelsen 2004. Basinventering av Natura 2000 och skyddade områden (opubl.)
- Länsstyrelsen Blekinge län 1993. Ängar och hagar i Karlshamn
- Länsstyrelsen Blekinge län 2004. Ängs- och betesmarksinventeringen (opubl.)
- Länsstyrelsen. 1997. Beslut om biotopskyddsområde 1997-12-11. Dnr 231-3807-97
- Naturvårdsverket. 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11
- Rikets allmänna kartverk 1915-1916. Häradsekonomiska kartan, Blekinge Svängsta (13).
Digitalt material © Lantmäteriet
- Skogsvårdsstyrelsen. 1995. Nyckelbiotopsinventering 1995-03-02. Karlshamn 10:1
- Trädportalen, www.tradportalen.se (uttag 2016-06-06)

Bilagor

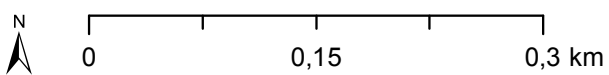
Bilaga 1. Områdeskarta

Natura 2000 - SE0410140 Boarp

© Länsstyrelsen Blekinge län © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Kartskala 1:5 000